

УДК 336

*Угненко К.А.**Здобувач вищої освіти економічного факультету**«Фінанси, банківська справа та страхування»**Державний університет економіки і технологій***ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛІНГ У БІЗНЕСІ**

Анотація. Розглянуто основні підходи до визначення терміна «контролінг». Визначено основні завдання контролінгу. Окреслено необхідність використання контролінгових заходів у системі управління фінансовим сектором. Актуалізовано необхідність введення системи контролінгу в бізнесі. Виявлено основні проблеми, з якими стикаються вітчизняні підприємства в процесі введення та організації системи введення контролінгу в Україні та шляхи їх вирішення. Розглянуто систему впровадження механізму контролінгу в управлінні бізнесом.

Ключові слова: контролінг, управління, бізнес, система.

Істотним фактором, який зумовлює прийняття неправильних управлінських рішень, є відсутність на вітчизняних підприємствах ефективної системи контролінгу. Сьогодні не існує однозначного визначення поняття «контролінг», але практично ніхто не заперечує, що це нова концепція управління, породжена практикою сучасного менеджменту. Контролінг (від англ. Control – керівництво, регулювання, управління, контроль) далеко не вичерпується контролем.

Більшість фахівців з управління підприємством під контролінгом розуміють функціональну систему планування, контролю, аналізу відхилень, координації, внутрішнього консалтингу та загального інформаційного забезпечення керівництва підприємством. Інакше кажучи, контролінг – це спеціальна саморегулююча система методів та інструментів, яка спрямована на функціональну підтримку менеджменту

підприємства і включає інформаційне забезпечення, планування, координацію, контроль і внутрішній консалтинг. [1]

Завданнями фінансового контролінгу є:

- збір та аналіз внутрішньої і зовнішньої інформації, яка стосується об'єкта контролінгу;
- виявлення та ліквідація "вузьких місць" на підприємстві;
- розробка методичного забезпечення фінансової діагностики підприємства;
- забезпечення постійного аналізу та контролю ризиків у фінансово-господарській діяльності, а також розробка заходів щодо їх нейтралізації;
- оцінювання повноти та надійності ведення бухгалтерського обліку, операційного та адміністративного контролю;
- розробка стратегії розвитку підприємства та координація роботи з планування фінансово-господарської діяльності;
- аналіз відхилень фактичних показників діяльності від запланованих та вироблення на цій основі пропозицій щодо корекції планів або усунення перешкод на шляху їх виконання;
- надання рекомендацій структурним підрозділам підприємства у процесі планування, розроблення і впровадження нових продуктів, процесів, систем. [2]

Підприємства і організації України працюють в умовах дії ринкових відносин при цьому накладають особливий відбиток на організацію їх фінансово-господарської діяльності. Ринок змушує вітчизняні підприємства і організації постійно думати не лише над виробництвом продукції, а й над її збутом, шукати вигідних постачальників і покупців. Постійний пошук резервів, знаходження "вузьких місць" стають головними для тих підприємств і організацій, які думають про майбутнє, про збереження трудового потенціалу, про розширення виробництва,

а не його скорочення, яке спостерігається останнім часом в Україні і є характерним для чималої кількості великих підприємств. Саме таким підприємствам і організаціям доцільно вивчати зарубіжний досвід організації управління, обліку і контролю, оскільки ринкова економіка передбачає, що затрати і результати діяльності підприємств будуть цілком і повністю визначатися ступенем ефективності управління, обсягом і якістю роботи кожного підрозділу і члена трудового колективу. Для об'єктивної оцінки цих параметрів необхідно буде видозмінити, перебудувати існуючу систему планування, нормування, обліку і звітності, націлити її, в першу чергу, на задоволення потреб внутрішнього управління. [3]

Формування системи фінансового контролінгу на підприємстві – це дуже складний та трудомісткий процес. Він має послідовний характер, охоплює всі структурні підрозділи підприємства та всі напрями його діяльності на кожному етапі формування фінансового контролінгу підприємства.

Важливе місце у процесі функціонування системи контролінгу на підприємстві займає автоматизація контролінгу. Це все відбувається за допомогою впровадження інформаційних технологій. На теперішній час для автоматизації контролінгу в Україні поширені такі програмні продукти: «1С:Підприємство», «Парус», «Менеджер». Завдяки процесу автоматизації контролінгу на підприємстві відбуватиметься успішне формування та функціонування системи отримання точної та якісної інформації, що дозволить розглядати питання щодо обліку, аналізу, планування й контролю поточної діяльності підприємства, питання щодо перспектив розвитку та ефективного використання наявних ресурсів.

Можна виділити ключові принципи контролінгу, які будуть достатні для ефективних змін та легкими у використанні. До таких принципів слід віднести: прозорість, безперервність, комплексність, орієнтація на майбутнє, раціональність, своєчасність, доступність, інформаційна забезпеченість, стратегічна спрямованість. Сьогодні система контролінгу ще недостатньо розвинута на підприємствах

України, тому варто визначити пріоритети щодо напрямку діяльності вітчизняних підприємств, можливості їхньої конкуренції з іноземними підприємствами в майбутньому та перспективи економічного розвитку, які дає впровадження системи контролінгу. [4]

Фінансовий контролінг з кожним днем стає тепер невід'ємною частиною ведення бізнесу в Україні. Однозначно важливо зрозуміти значення фінансового контролю, його завдання та переваги. Фінансовий контролінг можна розглядати як аналіз фактичних результатів того чи іншого підприємства у будь-який час, порівняно з його майбутніми бізнес-планами та цілями.

Список використаних джерел:

1. <http://cul.com.ua> – Л.Птащенко, В.Сержанов, навчальний посібник «Фінансовий контролінг», / Київ, 2016. 15-16 с
2. <https://studopedia.com.ua> 1 – Санаційний контролінг: сутність, завдання та роль на підприємстві.
3. <https://pidru4niki.com/15941024> - Доцільність та необхідність застосування контролінгу у діяльності вітчизняних підприємств
4. <https://tqm.com.ua> - Н.Данілочкіна «Коментарі по тексту в частині автоматизації процесу контролінгу TQM systems»

УДК 336

Шапран О.В.

студент 6 курсу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ТЕХНОЛОГІЇ АВТОМАТИЗАЦІЇ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ В СТРАТЕГІЧНОМУ ФІНАНСОВОМУ ПЛАНУВАННІ

У розвинених країнах світу проблемні аспекти стратегічного планування діяльності підприємств повсякчас вивчаються видатними теоретиками і практиками